

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. III. Ratione ostenditur posse in Deo videricreaturas poßibiles.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

SECTIO TERTIA.

Ratione ostenditur, posse in Deo videri
creaturas possibles.

I.
*Ex Relatio-
ne transcen-
dentali Dei:
ad crea-
turas, ostendi-
tur posse illas
in eo videri.*
*Implicat
virtus pro-
duciva cō-
ditionata.*

RATIO denique Conclusionis quoad creaturas possibles, est: Deus enim, ut Disp. 6. Physicor: latè ostendit, Relatione transcendentali ad creaturas refertur, essentialēmque cum iis dicit connexionem: est siquidem vera & realis potentia carum effectiva, quæ sine essentiali ad illas ut possibles relatione, & ordine intelligi nequit, cum vera & realis virtus productiva, sit necessariò alicuius productiva, ut loco citato fuisū declaravi: ubi etiam rejici eorum philosophandi modum, qui dicunt, in Deo non esse potentiam absolutam productricem creaturarum, sed tantum conditionatam: hoc, inquam, Disp. quintā Physicorum, sect. 1. num. 12. & sequentibus, & Disp. 6. sect. 2. refelli, ostenditque implicare potentiam conditionatam ad terminum simpliciter impossibilem, nec posse quidquam illud respicere conditionatè, quod numquam potest respicere absolutè.

II.
*Viterius
ostenditur,
posse crea-
turas videri
in Deo.*

Deus ergo absolute ac determinatè creatures recipit ut possibles, cum eas respiciat ut possibles. Hinc itaque clare constat, posse illas in Deo videri, cum in Omnipotentiā tanquam termini illius essentiales resplendent, in quā proinde veluti in medio cognoscuntur, & intellectus Beati, visà hac reali & absoluta virtute creaturarum productrice, facile ad eorum notitiam poterit determinari.

III.
*Confirmatio-
nem exponit
verum crea-
tarum.*

Confirmatur: In creatis quoties inter duo reperitur hujusmodi connexioni, ex cognitione unius deveniri facilè potest in cognitionem alterius: sic visà materiā, Angelus formam, ejus correlativum cognoscit, & è contrà, visà causā, igne ex. gratiā, cognoscit effectum, seu calorem, & sic de aliis sexcentis: cum ergo non minus perfectè, immo multò perfectius relueant in Deo creature, quam effectus creati in causā illa creata, multò clarius in eo, multoque perfectius pōterunt cognosci.

IV.
*Sine Relatio-
ne transcen-
dentali ne-
gant crea-
turas vide-
ri in Deo.*

Si verò nullum sit in Deo prædicatum, necessariò cum creaturis possibilibus connexionem, sed ab iis plenè sit absolutus, non poterit in eo videri creature: si enim nihil in Deo sit magis connexionem cum possibilitate creaturarum, quam cum impossibilitate, non potest Deus visus esse medium, per quod intellectus ducatur in creaturarum possibilium notitiam, magis quam aquila cognita ducere potest in cognitionem formicæ, aut arenule, utpote cum quibus nullam habet connexionem.

V.
*Quorundam
responso de
potentia Dei
cōditionata.
& scientia
aptitudina-
li.*

Dicunt aliqui, Deum respectu creaturarum possibilium habere potentiam tantum conditionatam, & scientiam aptitudinalem, posita verò possibilitate creature, tam scientiam ejus, quam potentiam tranferre in absolutam, & tunc in utroque hoc Attributo aīunt videri posse creature possibles. Sed ut omittam quæ contra hanc potentiam conditionatam dixi Disp. quintā Physicorum, sect. 1. & Disp. 6. sect. secundā, ubi fusè eam impugnavi, & ostendi esse impossibilem.

Contra hanc responsonem est: Deus modò (disputationis causā supponimus creature omnes esse impossibiles) non est medium aptum ad representandum creature, ita ut potentia ejus, aut

scientia visa ducat in creaturarum possibilium cognitionem, ergo nec erit medium aptum ad hoc munus, si creature reddantur possibles, ut nimirum ex vi visionis horum attributorum discernat. Beatus creature esse possibles; possibilitas quippe creature est quid Deo planè extrinsecum, nec per eam mutationem illa fit in Deo mutatio intrinseca, sed quod semel habet, semper habet, ergo eodem modo semper afficiet intellectum Beati, ergo ex vi visionis prædictorum Deo intrinsecorum, nunquam dignoscere poterit creature esse possibles.

Dicunt alii, Essentiam, seu Scientiam Divinam esse actualem tendentiam in has creature, vivacissimamque earum representationem, quamvis ob infinitam suam perfectionem, ab earum possibilitate sit independens, & consistere possit, sive in Deo. creature possibles sint, sive impossibiles: nihilminus, inquit, cum revera sint possibles, eo ipso quid clare cognoscantur, sequitur eas cognosci ut possibles. Sed contrà: tota cognitionis quam de hisce creaturis habet Beatus, est ex Deo vilo, tanquam ex medio cognito; sed Deus, secundum hanc sententiam, non majorem habet connexionem cum iis possibilibus, quam impossibilibus, ergo ex vi Dei visi nunquam devenire potest intellectus in cognitionem creaturarum possibili-

VII.
*Aliusmodus
explicandi
visionem
creatrarum
in Deo.*

VIII.
*Impugnat
hic visionis
creatrarum
explicandi
modus.*

Dices: Ex vi Dei visi cognosci potest has creature esse spirituales, vel corporeas, substantiam, accidens, &c. ergo & cognosci potest eas esse possibles. Respondeatur juxta hanc sententiam non posse in Deo tanquam in medio cognito, sciri creature esse vel spirituales, vel corporeas; si enim que corporeæ sunt, redderentur spirituales, aut è contrà, (quod aequi fieri potest, atque ut ex possibilibus reddantur impossibilis) adhuc secundum hujus sententia principia, periferetur scientia Dei, & eas representaret; alioqui diceret relationem transcendentalē ad aliqua prædicta creature, & haberet essentialēm connexionem cum iis ut corporeis, vel spiritualibus, quod tamen negant hi autores, omnemque cum hujusmodi creatureis connexionem à Deo quam longissimè amovendam affirman.

Opponunt nonnulli, creature ut existentes, IX.
vel futuras, videri in Deo, cum tamen nihil in Deo Mysterium sit magis cum earum futuritione, vel existentia actuum Dei liberorum non est in aliis que existentibus. At qui hoc modo philosophantur, parum consultò agere mihi videntur, dum rem, admissa relatione transcendentali, explicatu facillimam, ad mysterium actuum librorum Dei transferunt, quod fortassis, ex omnibus fidei mysteriis, est captu difficillimum, & hoc parato miris omnia tenetibus involvunt. Dico itaque, Aliud est de peculiarem de rebus existentibus hac in parte esse rationem, & mysterium aliquod agnoscendum, nec fortassis sine virtuali determinatione intrinseca sibi. hoc fieri posse, de quo plura posse: sed quoad presentem difficultatem de possibilibus, quid opus ad mysteria recurrere?

X.
*Nec cognosē
in hac senten-
tia possunt
in Deo crea-
tura ut spi-
rituales vel
corporeæ.*